

NAGYVÁRAD

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Katonaság szállta meg a szabadkőműves páholyokat és felosztották a szocialista pártot — Mussolini beszél és ünneplik

Ezen a balkónon kellett ugyanis Mussolininek megjelenni az ünnepély alkalmából, hogy a körmenet

Zamboni képviselő egy kis szallodaban szobát bérelt, mely szomszédos volt azzal a palotával, amelyben Mussolini lakott. Az Ablakból kilátás nyílt arra az erkélyre, amelyet Mussolini a tömeg előtt beszélt. Zamboni, mint alpesi vadásztiszt szállott meg a szállodában. A rendőrség körülvette a szállót és letartóztatta Zambonit, aki azonban tagadta, hogy bármilyen merényletterve lett volna. A szobában az ablakredőnyök le voltak zárva. Az ablak mellett állott egy legújabb szerkezetű puská, messzelátóval felszerelve. Ezzel a puskával Zamboni nehezen tévesztette volna el célját. Nagyobb municiókészlet is volt a puská mellett. A szálloda előtt lefoglalt egy autót, amelyen Zamboni menekülni akart. Az autóban hosszabb tûrára szánt élelmiszerkészlet volt felhalmazva. Az Epoca azt jelenti, hogy a belügyminiszter maga irányította a merényletterv leleplezését. A Stefani-ügynökség útján közölte, hogy Észak-Olaszországban érzékké magukat. Ezzel szemben Sienában

Róma, november 5. A diplomáciai kar megjelent testületileg Mussolini előtt és gratulált szerencsés megmeneküléséhez. Quagliat, a Popolo szerkesztője letartóztatták, mert azzal gyanúsítják, hogy Zambonival összeköttetésben állott. A tegnapi tüntetésen a tömeg viláharos követelte a bűnösök megbüntetését. Mussolini kijelentette nagy pózzal, hogy ha őt megölték volna, nem a zsar-

nok, hanem a nép első szolgája halt volna meg. A fascista lapok azt fejtegetik, hogy Zamboni annak idején összekötöttesben állott D'Annunzioval, akit sürin meglátogattak. Ezek szerint a nagy költőt is némi bünrészességgel gyanúsítják. A távcsöves puska, amelyet Zamboni szobájában az ablakon felszerelve és beirányítva találtak, osztrák

gyártmány.

A letartóztatott Capollo tábornok a háboruban kiváló szerepet játszott, az Isonzónál egy hadtestet vezényelt, de a korfeiti összeomlásnál kegyvesztett lett. A háboru után egy ideig fascista volt, de később kilépett a pártból, mint szabadkőműves.

egyéb foglalkozási kategóriákra ez nem vonatkozik. Hasonló tiszteletet követel a regáti ügyvéd számára is. Ezért tegnap két katonatiszt után Ardelean Jusztint lovagias elégtételt kért. Dr. Ardelean Jusztin a maga részéről dr. Ciacian Virg ügyvédet és Petre György újságíró nevezte megsegédül. A tárgyalások folyamatban vannak és remélhetőleg végképpen fog az ügy elintéződni.

Két halólos autószerencsétlenség

Fugyi kisközség közvetlen Nagyvárad mellett van, az országút közvetlenül a község háza között vezet Telegd felé. Ezen a úton szaladnak az autók Kolozsvár felé, itt szalad el a nagyvárad-élesdi Rotácia, a nép motornak nevezi s haragszanak rá, jól lehet a kocsi megáll egy intésre s a falus ember, ha nagy a sár, felülhet s száraz lábba bejöhet Nagyváradra.

A szerencsétlenség azonban kikerülhetetlen, az autók veszett irammal rohannak a falun. Nem csoda, ha egy ismert nagyiparos autója elütötte Orsós Mihályné ügyasszonyt, akinek eltört a karja s három oldalborda s rengeteg vért vesztett. A falus nepe útját állta az autónak s azonnal telelték nálatk a mentőkért, akik behozták a várost az összetört asszonyt, akit dr. Fischer Imre a zsidókórházban azonnal megoperált. Orsósén azonban nem lehetett segíteni, mire e sorok megjelennek, már nincs az élő között.

Tegnap újból gázolt az autó. A 66-os szárguldo autó elgázolta Mezey Lionát, a falu közepén vitte a vacsorát haza. Halálautó elmenekült, az asszony a közkházban fekszik. A nép nagyon izgatott a ismétlődő elgázolások miatt s fenyegetőzik. A baj az, hogy a gyalogutások nem az országút szélén közlekednek, hanem az út közepén s a hirtelen előrobogó autók elől nem tudnak menekülni.

Dr. Wallner r. kath. plébános igyekszik csillapítani a lakosság izgatottságát, arra inti őket, hogy ha egy kissé sáros is az országút szélén járjanak. A bajt fokozza az autók erős világítású fényszórói, amelyek megvakítják a járó-kelőket s így történik a szerencsétlenség.

Értesítem a t. hölgyközönséget, hogy

varró és szabázzati iskolát létesítettem

melyben vállalom a francia munka szakszerű tanítását. Sok évi gyakorlatom biztos garanciát nyújt.

Radó Dossőné

Dimitrie Cantemir (Beőthy Ödön-utca) 6. sz.

Szövegek.

batisztok, minden szélességű vásznak, asztalneműk, belésárak a legolcsóbban

Hajnal & Rózsa cégnél

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-utca 1. Paplanok készítését és áthúzását vállaljuk.

Hogy történik vidéken a postai kézbesítés

A napokban közöltük Fodor Sándor nagykágyai gazdálkodó panaszát, akitől az újságkézbesítésért a nagykágyai postamester naponta 2 lejt kért. Dr. Kotz Jenő ügyvéd, nagykágyai földbirtokos most a következőket mondta az ottani levél- és hírlapkézbesítésről:

— Nagykágyán és környékén sikerült a népet újságolvasásra rábírn, ami kulturális szempontból nem utolsó. A nép újságot olvas, orientálódik az ország ügyeiről, az eseményekről. Körülbelül 150–160 újság érkezik a falu, a nép szellemi életére tehát nem kötelező, hogy az újságaihoz hozzájuthasson. És mi történik? A postamester elűzen hozzám, hogy fizessék 50 lejt havonta, akkor megörzi az újságaimat és kikézbésíti. Különböző küldjék érte. Megíztetem neki, hogy az újság kikézbésítése a posta kötelessége. Ennek az lett a következménye, hogy hol kaptam a lapot, hol nem. A postamester a gyerektől, akit az újságért küldök, azt kéri mindig, hogy szídom-e én a románokat, mert ha szídom, akkor megbánom és sok pénzbe kerül nekem. A mozgó-posta hibájából pedig a csomagok, lapok mind elmennek Carei Mare (Nagykároly)-ba s onnan jönnek vissza napok múlva.

Igy akar a postamester elszoktatni minket az újságolvasástól, hogy ne értesüljünk arról, hogy a világ halad. Mindez azért, mert nem akarjuk fizetni havonta az 50 lejt, utalványért 5 lejt, levélért 2 lejt. Miért fizessen a kisgazda minden újság leközbésítésért 1 lejt, mikor a kiadóhivatal megpörtözt az újságot. Nagyon megrágitaná a postamester az újságolvasást.

Még egyet. Kaptam a nagy jégverés után egy táviratot, amely körülbelül így hangzott:

Tizenhét ezer lei vám egy pár ezer lei értékű ajándék-csomagra

A vámpolitika anakronizmusa az a történet, amely alább következik és legalább is van olyan tanúságos, mint egy parlamenti interpelláció, melyre ugy sincs kielégítő válasz. Es ha van, csak válasz marad, míg a helyzet ehhez hasonlóan marad ugys:

Binder Károly csak szegény borbélysegéd, aki nemrégiben megöszült. A felesége sem volt gazdag lány, sőt. Csöndes proletársorsban éldégett a borbélysegéd családja, amíg napokkal ezelőtt a családot nagy szerencse érte. Megjelent a postás egy amerikai utalvánnyal, amely arról értesíti Bindernét, hogy amerikai rokoni gondolatok rá és csomagot küldtek.

Binder megjelent a vámnál, hogy átvége a meglepetést, de meglepetése csakhamar még nagyobbá vált. A vámnál jelenlétében kibontották az amerikai csomagot, mely két selyemruhára való tartalmazott s néhány vászninget. Miután megállapított nyert, hogy isten különös kegyelméből a négy hónapos út után az amerikai küldeményből semmi sem hiányzik, a taxatör kiszámította a nászajándék vámját.

Az amerikai családtagok valószínűleg nem voltak elkészülve arra, hogy örömet okozó szándékuk meglehetősen nagy keserűséget fog okozni új rokonnak. A nagyvárad vámbívaltal ugyanis a néhány ezer lei értékű ajándékokra nem kevesebbet, mint tizenhét ezer lei vámot vetett ki. A 15–50 dollár értékű szállítmányra tehát 85 dollárt. A meglepett borbélysegéd elképedve vette a hallatlan összeget tudomásul. Négy havi jövedelmét kellett volna feláldoznia azért a csomagért, mely legjobb esetben is csak két havi fizetéssel volt egyenértékű, tekintve, hogy Romániában a selymek aranyvámja van.

Az amerikai rokonsággal szerencsés borbélysegéd nem tehetett egyebet, összekötöztette a csomagot és utárbocsátotta — vissza az Oceánon. Talán négy hónap múlva megérkezik.

* A Hegedűs Hírlapiroda Menettgyiroda telefonszáma 458.

Tettecar leg

Beleg

Nem tudtam, ki küldi, honnan küldi, feladó állomás nem volt a táviraton. Gondoltam, arról van szó, hogy „tett-e kárt a jég”, de a névről nem tudtam kiokosodni. Visszaküldtem tehát a postára a táviratot, hogy kérdezze meg a feladó állomást, mit akar tőlem s ki a feladó. A postamester visszaküldte a táviratot, hogy ha újból fizetem a távirat-költséget, megkérdi. En erre ráírtam: Nem fogadom el s ma sem tudom, ki és mit akart ezzel a rejtélyes távirattal.

A nagyvárad postagazgatóság egyébként — amely különben a legnagyobb erőfeszítéssel és odaadással dolgozik azon, hogy a posta jól működjék — a „Nagyvárad” ama híre, amelyben szóva tettük a nagykágyai panaszt, ma a következő átiratot intézte hozzánk:

A „Nagyvárad” nov. 3. számában „A postafelügyelőség figyelmébe” cím alatt megjelent közlemény foglalkozik azzal, hogy a nagykágyai postahivatal a lapok és táviratok kézbesítéséért külön díjat szed. Van szerencsénk szíves tudomásukra hozni, hogy október 5-én már elrendeltük ebben az ügyben a vizsgálatot és megállapítottuk, hogy Nagykágya és Kóly községek képviselőtestülete határozott úgy, hogy mindenki, akinek postai tárgyat kézbesítenek, köteles kézbesítési díjat fizetni. A vizsgálat még folyamatban van és annak befejezése után tettük meg a szükséges intézkedéseket. Sefül Inspectoratulul P. T. T. Inspector general Marin.

Ardelean Jusztin lovagias afférja

Közöltük tegnapelőtt azt az érdekes levelet, amelyet dr. Ardelean Jusztin ügyvéd, volt prefektus adott le a Sentinela hasábjain és amelyben kimagyarázza egyik beszélgetését, amit a királyi ügyességen két regáti ügyessel folytatott. Ennek az afférnak most újabb fejleményei vannak.

A dolog ismeretéhez elmondjuk, hogy dr. Ardelean Jusztin Margini és Petruc kir. ügyészekkel beszélgetve, erősen kritizáló kifejezéseket használt egyik regáti személyl szemben. A két ügyész dr. Ardelean kijelentéseit azonnal jegyzőkönyvbe vette és a főügyészhez terjesztette föl azzal, hogy az ügyvéd a bíróságot megsértette és ezért ellene az eljárást megindítani kéri. Erre tette közé Ardelean Jusztin a Sentinelába nyilatkozatát, amelyben tudvalevőleg kifejti, hogy ő az ügyészekkel csupán tréfalokozott, a bírakat sérteni nem akarta, azok iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetik és csupán olyan regáti egyénekre nyilatkozott, akiknek itt semmi hivatásuk nincs és azt sem tudják az emberek, hogy miél élnek.

I. C. Anghelescu volt nagyvárad törvényszéki bíró, jelenleg helybeli ügyvéd, sértőnek találta dr. Ardelean Jusztin nyilatkozatát annyiban, hogy ő nyilatkozatában csupán a regáti bírákról jelentette ki, hogy azokkal szemben tiszteletet és becslést érez, vagyis ez implicite magában foglalja, hogy az

Apolló mozgószínház

Szombat és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

A hitó menyasszonya

Megható szerelmi történet 7 felvonásban a svéd háboru korából,

A főszerepeket Grete Reinwald és Leopold v. Ledebour alakítják.

Hétlő: ELHANYAGOLT ASSZONYOK. Hatatmas társadalmi dráma.

A Royal-művek bére

Dr Popa György királyi közjegyző nyilatkozata alatt összeült az a bizottság, amely Royal-művek évi bérét hivatott megállapítani. A várost dr Mangra Demeter főgyéző, a vállalatot dr Lánczy József képviselték.

Mangra főgyéző kifejtette, hogy az a 90.000 lei évi bér, amit a cég fizet, igen csekély ahhoz képest, amit más kávézók és szaládatulajdonosok fizetnek, valamint a Royal-művek jövedelmezőségéhez képest is. Felmenti, hogy a Palace-hávéház tulajdonosai 200.000 lei évi bért ajánlottak fel a Rimanóczyért, tehát a mostani bér háromszorosát.

Dr Lánczy József ezzel szemben azt javasolta, hogy a Royal-művek nem hoznak olyan jövedelmet, hogy akár a mostani ár dupláját fizethetnék. Felajánl a vállalat évről évi 500.000 lei.

Mangra főgyéző legalább 800.000 lei ért kíván.

A bizottság úgy határozott, hogy szakértői véleményt szerez be a Rimanóczy-zárloda, fürdő és kávéház üzletmenetéről és annak alapján fog határozni.

A műsoros hadiárva-estély sikere

Csütörtök este nyolc órakor a Katholikus Kőr nagytermében a Hadiárva Egyesület javára művészestélyt rendezett.

Az előadást „Floriu és Florica” parasztvígátékkal kezdték meg, amelyben Manescu Petra, Petrilă Teodor és Negru Nicolai sok tapsot arattak. A darab előadása közben tölti meg a termet a későn jövő közönség és Bota György igazgató ekkor nyitja meg hivatalosan az estélyt és meleg szavakkal köszönti a megjelenteket.

— A hadiárva egyesületet nem az alapszabályok, hanem a melegen érző szív kell, hogy vezesse. A hideg törvények nem szabályozzák az életet. Idezi a krisztusi mondat: „Szeresd felebarátodat és tegyél azokkal is jót, akik neked rosszat akartak és adjatok a szegényeknek.” Hálás köszönetet mond a román asszonyoknak, akik az árva gyámlatására olyan jó lélekkel szettek. A megnyitó beszédet percekig tapsolták. Ezután Florian Negrutina diák Alexandri „Vitéz katona” című versét szavalta.

Petrőczy Alice, akit Patzkó Elemér kísért zongorán, sok tapsot kapott. Diamantné Eichner Ilona Schubert-dalokat interpretált nagy sikerrel.

Marcus Rita énekszámai, amelyet igazi nagy művészettel és tehetséggel adott elő, az estély fénypontját képezték. A közönség nagy elragadtatással ünnepelte a kiváló énekesnőt. Ezután V. Pollermann Aranka asszony, a hegedű pártalan művésze Schopin és Paganini műveiből adott elő Weisz Magda kísérése mellett több szót. Pollermann Arankát nem kell felleldezni. Megérdemelte a nagy, őszinte sikert. Csak ismételt nagy sikere volt Guttman Miklósnak, aki ez alkalommal is fényes bizonyítást adott annak, hogy virtuóz mestere a zongorának és elsőrangú kísérő.

A műsor után hajnalig tartó tánc következett. A nagyszerűen sikerült estély megrendezése dr Ilie Mária, dr Zigre Miklósné, Nemesdoktorné, Aricescu ezredesné és Erdélyiné érdeme.

Bőrkabátok

legelőcsibbakk,
lelegegásabbakk

Fuchs

bőrruhakészítőnél Szt. Karos 7

HACKMAYER

uri szabó üzletében Avram Iancu (Kossuth)-utca 2.
eredeti angol őszi szövet
különlegességek
megérkeztek.

A magyar pártok Prágában képviselőjelöltet állítottak fel

November 15-én zajlik le Csehszlovákiában a képviselőválasztás. Az ellenzéki pártok a legnagyobb erővel dolgoznak a mostani gyűlölt koalíciós kormány megbuktatására. A kisebbségek szorosan összefognak, hogy jelöltjeiket menő nagyobb számban juttassák be a parlamentbe. A komoly együttműködés egyik jele, hogy a prágai németek listájára a harmadik helyre egy magyar jelöltet is felvettek. A választásról egyébként a következő érdekes részleteket jelentik:

A német gazdaszövetség és a magyar nemzeti párt politikai csoportja a prágai kerületekben is jelölt s az egyik listán harmadik helyen szerepel Gál István, a „Prágai Magyar Hírlap” felelős szerkesztője is. Felhívja a magyarságot, tehát a Prágában élő magyar polgárokat és katonákat, diákokat és munkásokat, hogy november 15-én nemzeti kötelességüknek eleget téve, a 27-es számú listára szavazzanak.

Kassa, nov. 6. A Magyar Nemzeti Párt teljes erővel megindította agitációját. Ahol vezérek megjelennek, mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadják őket. Kmoskó Béla dr szenátorjelölt és ifj. Révész Jónás képviselőjelölt vasárnapon Lévaról indultak ki és bejárták Vámosladány, Kisóvár, Garamszentgyörgy, Zsemmlér, Nagyod, Alsószece és Felsőszece községeket. Minden községben lovasbandériumokkal fogadták a jelölteket és kíséretüket.

Kmoskó Béla dr és ifj. Révész Jónás programbeszédeit a falvak népe mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadta.

Ipolyás vidékén Salkovszky Jenő dr Hegedűs Balázs és Kovács István végzi az agitáció hatalmas munkáját.

A Magyar Nemzeti Párt november 1-én Szimó és Kamocsa községekben sikerült népgyűlést tartott. Szónokok voltak: Füssy Kálmán nemzetgyűlési képviselőjelölt és Kalitza Sándor központi titkar. Különös nagy lelkesedést keltett Richter János ipolyaszaklasi plébános szenátorjelöltnek üzenete a magyar néphez, melyet a gyűlés alkalmával Kárpáthy Béla dr olvasott fel.

Richter János üzenete

Véreim Magyarok! A Szepesség, szülőföldem népe küldte hozzám kérés, parancsoló szavát, hogy menjek fel hozzájuk, támogassam őket az elkövetkező nagy harcban.

Csalóköz népe! Azért mentem fel a szepesi hegyek közé, mert meg-vagyok győződve arról, hogy itt minden magyar biztatás és felvilágosítás nélkül is tudja a kötelességét, átérzi azt a nagy felelősséget, melyet szavazatának leadásával magára vállal s itt az elmúlt hat év megpróbáltatásai és tanulságai után nem akad egyetlen magyar ember, aki ne helyezné mindenek fele nemzete ügyét, aki más is tudna először lenni, mint magyar.

Magyarok! Értsük meg egymást! Értsük meg végre, hogy a mai rendszertől senki sem várhat jobb sorsot!

Értsük meg, hogy a mai kormányzat-tól magyar nem kap földet, magyar munkás, iparos, kereskedő vagy bárki más: nem várhat semmi jót!

Értsük meg végre, hogy sorsunk jobbrafordulását csakis saját erőnkől várhatjuk!

Pártunk összefogott a köztársaságban élő németiség legnagyobb tömegével és ezzel az erővel nekünk győznünk kell, ez az erő biztosítani fogja a magyarság jobblétét és az eddiginél jobb, igazságosabb, a törvényeknek megfelelő bánásmódot. A német-magyar egységes párt szombatán délután Nagyszőlősen tartotta első választói pártgyűlését.

Prága, nov. 3. A választási kampány második vasárnapján a cseh politikai tábor három nagykaliberű embere lépett a nép elé, hogy dicsőítsék, vagy leránták a koalíció politikáját. Benes, Stránsky és Kramarz.

Benes külügyminiszter, mint a cseh nemzeti szocialista párt prágai listavezetője beszélt a smic-hovi népházban. Kijelentette, hogy a koalíciós rendszert a jövőben is fenn kell tartani. A németeknek a szentimentális alapon nyugvó propagandájukkal fel kell hagynok és nem állandóan hirdetni, hogy el vannak nyomva. Az ellenzéki harcmódnak meg kell változnia.

Ezután beszélt még az egyház és az állam kérdéséről és kifejtette, hogy

a kormány hivatalosan az egyház és állam elválasztásának álláspontját képviseli.

Amíg Benes a koalíció rendszerét dicsérte, addig ugyanabban az időben a Lucerna nagytermében Stránsky Jarosláv dr, a cseh nemzeti munkapárt prágai listavezetője válogatlan szavakkal lerántotta a leplet a koalíció szennyes rendszeréről.

Elsősorban támadta a kormányt, mert egy állítólagos deficitnélküli költségvetést mutatott be a régi parlamentnek. A kormány szénája nincs egészen rendben. A kormányzás eddigi rendszere minden vitás kérdést kikerülni és az elintéztést halasztani.

A szónok megemlékezik a Magyarország elleni mozgásokról, amely alkalommal bizonyos körök az állam rovására csupán valutanyereségre gondoltak s a koalíció minderről halgatott.

A benzinpanama leleplezésekor egy sajtótörvényt hoztak az ellenzéki sajtó elnémítására. Ebből lehet legjobban felismerni a koalíció erkölcsét.

Kassa, nov. 6. A Hradzsín alatti kis vár „uralkodója”, a cseh nemzeti demokráciák „királya” Besztercebányán újból a szlovenszkoji kérdésről beszélt. Szlovenszkoji illetőleg Kramár kijelentette, hogy az autonómia mai álláspontját nem fogadhatja el, mert ebben a kérdésben még maguk az autonómisták sem egyeztek meg.

Egy azonban bizonyos, hogy ezt a kérdést nem szabad mellőzni, mert hiszen a helyzet a forradalom előtt a történelmi országokban egészen más volt, mint Szlovenszkojn. A történelmi országok önként csatlakoztak Ausztriához s így azoknak volt országgyűlésük is. Másról szó sem lehet, mint közigazgatási autonómiáról, mert ezzel Szlovenszko a köztársaságban már otthon érezhetné magát.

Ezután beszélt még a kereskedelemről, a földreformról, az egyházi kérdésekről.

Az állam konszolidálásáról beszélve kijelentette, hogy a koalíciós rendszernek továbbra is meg kell maradnia, mert különben vége a nemzeti államnak. Különösen kifogásolja azt, ha egyes szlovák uralkozókat, hogy

sokkal több német, magyar és szlovák éli a köztársaságban, mint cseh. Ha a nemzeti kérdést ezen az alapon intézik el, akkor ez nagyon is veszélyezteti az állam konszolidálását.

Nézze meg okvetlenül a Dorian filmszínházban a

Kvitek vagyunk

című házassági komédiát.

Rendezte:

Lubitsch Ernő

A tőszerepben:

Marie Prevost — Monte Blue
Florence Vidor — Adolp Menjón.

Dorian-film!

Szépségápolás

D. Stenberg Helen

modern kozmetika intézetében

Mária királyné (Bémer)-tér 3 szám, 1. emelet

Oszi idényre eredeti

angol szövet
különlegességeim

kizárólagos mintákban megérkeztek.

Czitrom Dezső uri szabó
Piaja Unirii (Szt. László-tér) 5.

Stephenson-emlékünnap Nagyváradon

A Kereskedelmi Csarnok Stephenson-emlékünnapra készül. Száz éve annak, hogy egy munkás, egy cső tisztítása közben feltalálta a dugattyút s ezzel a vasutat is. Az ünnep a Kereskedelmi Csarnokban lesz, dr. Frid János rendezi s műsora a következő: Szerepel a „Gutenberg Dalkör“, Kursinszky Kálmán tanár előadást tart a vasút feltalálásáról s végül egy filmet mutatnak be, amely a vasút fejlődését tükrözi a lefolyt száz év alatt.

Pontosan ötvenöt éve annak, hogy megindult a nagyváradi-kolozsvári vasút. A munkálatoknál szerencsétlenség történt Nagyváradon, a töltés leomlott s 8 munkást eltemetett. A „Nagyvárad“ levelezője arról értesíti a lapját, hogy a vasuti vállalkozók, a Waring Brothers and Eckersleg emlékszóbot emeltek a munkások emlékeztetőre Köröstopán, a templommal szemben. A cég Köröstopán állandó kórházat állított fel a beteg munkások számára s az állomásokon vasuti orvost alkalmaztak. A levelező a következőket írja még: A vállalat mérnökei s a felügyelők nem nagyon kellemes életet élnek. Angolok és franciák lévén, egy szót se tudnak beszélni a vidék népével s így vásárolni se tudnak, így aztán ugyancsak megköpölyözött őket megbízottaik s az eladók. A tisztviselők jórészt vagonokban laknak családjaikkal együtt. A kolozsvári vonat negyedik osztályának vagonjai szélesek és hosszúak úgy, hogy három ágy, egy asztal, mosdószekrény s egyéb nélkülözhetetlen butor megfér bennük. Ott él az angol felügyelő családjaival, már kis gyermekeit is hazája kedvenc italával: groggal s rummal traktálván, nejeik is úgy isszák, mint a vizet. A vasuti állomások tökéletesen el vannak hibázva s impraktikusak. A mezőtelegi állomás jó fél órára van Mezőtelegtől, az élelmi főállomás jó másfélóránnyira van Eled mezővárostól. Majdnem minden állomás így van elhelyezve úgy, hogy a vasuti állomás s a nevet viselő község között még egy-két más helység fekszik épp úgy, mintha a nagyváradi állomás Püspökiben lenne.

Mennyi kényelmetlenséggel lesz ez összekötve — írja 55 évvel ezelőtt a ciklikiró — s mily hátrányára lesz az a kereskedelemnek, azt a jövő mutatja meg.

Némely nevezetesebb központi helyet az állomások beosztásánál figyelmen kívül hagytak. Így Csucsra helyett Feketetóra helyezendő az állomás, a Szilágysággal való közlekedés előmozdítása óta. Brátka helyett pedig Csarnóházára kellett volna az állomást tenni, ahonnan a havasokból s Belényes erdeiből a fát könnyebben lehetett volna szállítani.

A nagyváradi-kolozsvári vasút megnyitására a közlekedési minisztérium bizottságot küldött ki. A város nevében Lukács György polgármester beszélt.

Betörő lett egy szegedi festőművész

Szegedről jelentik: A múlt hét szerdáról csütörtökre virradó éjszaka két nagyszabású betörést követek el Szegeden. A szegedi rendőrség azóta állandóan nyomoz a betörők után. Két nappal ezelőtt a büntügyi osztály azt az utasítást adta a detektíveknek, nézzék meg a szegedi Csillagbörtön nyilvántartási könyvét és állapítsák meg, hogy az utóbbi hónapokban kik szabadultak a megöröszölt bűnösök közül. A detektívek huszonnyolc nevet irtak ki a törzskönyvből, akik közül huszonhatat már meg is találtak, ezek alibit igazoltak. Egyedül László Sándor ismert szegedi festőt nem találták, akit legutóbbára kasszaforás miatt öt évi fegyházra ítélt a budapesti büntető törvényszék és aki ugyancsak nemrégiben szabadult ki a szegedi Csillagbörtönből. A detektívek ezután határozottan László Sándor után nyomoztak, hétfőn délután megállapították, hogy László Sándor július 6-án történt kiszabadulása után, a Szegedtől harminc kilométerre lévő kiskunhalasi országúton vett magának különálló lakást, ahol műtermet rendezett be. A detektívek messzelevő lakásán nem tudták Lászlót megtalálni, ellenben elfoglalt kedden este a szegedi kórozon, ahol elegánsan, értékes bundában jelent meg. Bevitték a kapitányságra, ahol beismerte a betöréseket és a következőket mondotta:

— Amikor kikerültem a börtönből, elhatároztam, hogy szakítok eddigi életmódommal, messzire megyek Szegedtől. A tanyán műtermet rendeztem

be, meg is kezdtem a munkát, tájképeket festettem, rézkarcokat készítettem. Munkáimat azonban senki sem akarta megvenni, erre kénytelen voltam újból betörni.

A detektívek a betörő festő műtermében rézkarcok és festmények között egészen modern betörőkészletet találtak.

Előadják a Marica grófnőt

Marcus István művészeti felügyelő a művészeti minisztériumban több kérdést beszélt meg, amelynek eredményeiről a következőket mondotta:

— A szépművészeti minisztériumban átvizsgálták a „Marica grófnő“ szövegkönyvének átdolgozását. A darab ellen az volt annak idején a kifogás, hogy irredata izü. Ez az átdolgozott s localizált szövegben már nem érezhető s így a „Marica grófnő“ színre fog kerülni.

Altalában a miniszter az összes szindarabokra, az Erdélyben írottakra is kikötötte, hogy műsora vétel előtt a minisztériumhoz kell betérjeszteni, amely azok játszására engedélyt ad. Ezt a jogot időnkint átruházhatja a művészeti felügyelőre, de rendszerint a minisztérium adja az engedélyt a játszásra. A kiállítás és rubázat kérdését is egyésgesen kell rendezni s e tekintetben a miniszter elrendelte, hogy a darabokat minden társulatnál egyforma szöveggel kell előadni s az egyenruhák is egyformák legyenek. Mert nem engedhető meg, hogy Nagyváradon a művészeti felügyelő ezt törli, Temesvározt mást huznak ki, a harmadik helyen megint mást. Az egyenruhák se lehetnek egymástól különbözök városonként, itt huszár, ott gyalogos uniformis.

A miniszter örömmel vette tudomásul, hogy a színigazgatók a kaucióként kikötött 50.000 leit befizették s a színészek belépnek az országos szervezetbe.

* Az Én Könyvtáram címmel egy igen cínos kiállítású mesekönyv-sorozat megjelenéséről adunk hírt, amely a nagy mesemondó Benedek Elek szerkesztésében jelenik meg a legjobb erdélyi írók közreműködésével. Tekintettel e kis mesekönyvek nívós tartalmára, valamint olcsó árára, biztosra vehető, hogy ezen mesekönyvtár havonként megjelenő példányait minden magyar gyermek megszerzi. Egy-egy ilyen kis mesekönyv bolti ára 5 lei és minden könyvkereskedőnél és hírlapárúsnál megvehető.

* A Film Riport 65-ös száma november 1-én a vidéki lapoknál nem tapasztalható magas nivóju tartalommal jelent meg. Pola Negri férjhez ment, Hogyan halt meg Charlie Chaplin, Érdekes művészi karrier, Találkozás egy filmszínész nő naplójából stb. érdekes cikkeken kívül egy mozgósínházban lejátszó, tragikus érdekes gyilkosságról számol be. Közli a 4-ik képpályázat eredményét, rejtvények megfejtését, valamint a beküldött levelek grafológiai elemzését. Ára 8 lei, kapható minden újságárúsnál.

Végleges üzletfelosztás

miatt a

„SPLENDID“-cég

(Avram Jancu 2 — Kossuth-u. 2) november 13-ig

rendkívül olcsó elárúsítást rendez

Utolsó alkalom kalap- és férfidivat szükségletének hallatlan olcsó áron való beszerzésére. — Mielőtt bármit venne, tegyen nálam próbavásárlást.

Rendkívül mélyen leszállított árak

Új üzlet!

Spezial nyakkendő áruház

FRIEDMANN és HOFFMANN

Rimanóczy-utca 1.

Tízezer
példányban
jelenik meg a

NAGYVÁRAD

közel 200 oldalas újság

NAPTÁRA

Ezt a naptárt mindenki
megkapja ingyen, aki a

NAGYVÁRAD-ot

állandóan olvassa.

Hirdetéseket

a naptár részére felvesz a kiadói hivatal és a Rudolf Mosse hirdetési iroda, B-dul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 14. sz.

* Divatlap is és szórakoztató képe lap is a „Die Dame“. 70 lei az ára a Heged Hirlapirodában.

UJDONSÁGOK

A NAGYVARAD ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:	Vidéken:
Évi ár... 600 lei	Egész évre... 800 lei
Évi ár... 300 "	Félévre... 420 "
Egyszeri... 150 "	Negyedévre... 220 "
Óra... 50 "	Egy óra... 80 "
Telefonszám 38.	

Plopu György kitüntetése. A király Plopu Györgyöt, aki a Curte de Cassatie elnöke és a magyar igazságszolgáltatásban is előzőleg szerepet játszott, nyugdíjba vonulása alkalmából a Román Korona-rend tisztnagykeresztjével kitüntette ki.

Iparosok nagygyűlése. F. hó 8-án, vasárnap d. e. fél 11 órakor az Ipartestület házában levő Ipartestületi helyiségében az iparosság nagygyűlést tart. A gyűlés sorozatán tesz jelentést a községi választások elvégzésére kiküldött bizottság a pártokkal történt tárgyalásokról és megállapodásokról. Miután az iparosságnak kivül nagy érdekei fűződnek a városi választásokhoz, felkérjük az Ipartestület tagjait, hogy ezen iparos-nagygyűlésen jelenül és teljes számban megjelenni szándékozzanak. Tisztelettel A szervező-bizottság.

Az Orvos- Gyógyszerész- és Természettudományi Egyesület f. hó 7-én, szombaton délután 6 órakor a Zsidó Lyceum dísztermében ülést tart. Tárgysorozat: 1. Dr. Kenéz Lajos: Mentaldiagnosztikai jelek a pneumoniánál. 2. Dr. Szos Samu: a pneumoniáról.

A román mérnökegyetel fiókja Nagyváradon. Tegnap megalakult az országos román mérnökegyetel (A. G. I. R.) helybéli fiókja, melynek igazgató-bizottságába választották elnökül: Kőszeghy József és főmérnököt, titkárrá: Gavra Sándort, és hídelítő-szolgálat főnökét, pénztárá: Poldecs Rihard C. F. R. főfelügyelőt, és Cherciu János iparfelügyelőt és Ur. Pál mérnököket, a váradai közéleti és reprezentánsait. Az egyesület agilis feladatokat lát el, a mérnöki kar pozíciójának érdekében, szoros kapcsolatot és erős támogatást fejt ki a kartársak közt, érintett keres a bukaresti központtal és a városi osztályokkal munkálkodni kíván a mérnöki kar testvérei és lelki összetartozása és a község tekintélyének növelése érdekében. Élen estélyeket és nagyszabású mérnökök rendeznek.

Ingyenes román és német tanfolyam. Felvétel mindazon kereskedelmi alkalmazottakat, nagántisztviselőket (nők és férfiak), akik az öbör hó folyamán meginduló ingyenes román és német tanfolyamokon részt venni óhajtának, jelentkezzenek a hivatalos órák alatt (minden kőrtök és szombat este 7 és 9 órák között) portunk titkárnál az új Munkás Otthonban 55 hivatalos helyiségünkben. Alkalmazottak felosága.

Véget ért az újságíró-sztrájk. A nagyvárad újságírók sztrájkja tegnap a „Nagyvárad” szerkesztőségében békés megegyezéssel folytatán véget ért.

Harc Horváth Nusi trafikja körül. Horváth Nusi, a nagyvárad színház volt primadonája, mint megírult, trafikengedélyért folyamodott a városból egy hírlapíró bódét bérel. A szándékában a tanács kezére járt a megfelelő ajánlatokkal látta el. A Monopol helyi képviselője a kérést nem pártolta, mi Horváth Nusi az ügyet a minisztérium elé tette. A minisztérium trafikok beadványt intéztek minisztériumhoz, amelyben tiltakoznak az ellen, hogy a hadiüzvegek részére fenntartott trafikengedélyek közül egyet Horváth Nusinak adjanak, aki nem hadiüzveg, míg Nagyváradon a jogosult vár egy hely üresedésére. Csodálkozásukat fejezik ki a felett, hogy a városi tanács így nehezíti meg prosperálásukat. Az ügy a minisztérium dönt.

•LEGUJABB•

A magyar egyházak megegyezést kötnek az iskolai ügyben a kormánnyal

Bukarestből jelentik: Kormánykörök szerint egy kisebbségi küldöttség, amely két katolikus, két unitárius és két református tagból áll, Majláth püspök vezetésével napok óta folytat tárgyalásokat a magánoktatás reformjáról. A delegáció több ízben tárgyalta Garboviceanuval, a javaslat előadójaival és másokkal és élénk vita után memorandumot nyújtottak be. Tegnap este a külügyminisztériumban értekezlet volt, amelyen a memorandum kérdését vitatták meg. Garboviceanu rámutatott arra, hogy Jugoszláviában és Csehszlovákiában az oktatásiügyi törvények súlyosabbak, mint nálunk. Az esti tárgyaláson megállapodásra jutottak, amely szerint a megegyezést ma aláírják. Ma azután váratlanul újabb ülés megtartását

kérték a magyar delegátusok. Az általános impresszió az, hogy sikerülni fog a megállapodást létrehozni.

Bukarestből jelentik: A kamara mai ülését Orleanu elnök nyitotta meg. Felolvasta a felirati bizottság névsorát, majd Jorcescu törvényjavaslatot terjesztett elő az orzani járásbírók létesítéséről.

Jacobescu képviselő hevesen támadta a kormányt a besszarábiai közigazgatás miatt, majd súlyos visszaéléssel vádolja Prahoveai prefektusát.

Duca külügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt be a nemzetközi vasúti és vámegyezmény ratifikálásáról.

Orleanu elnök a kamara legközelebbi ülését szerdára tűzte ki.

Ostrom alá vették a Corriere della Sera szerkesztőségét

Róma, november 6. Milanóban a fascisták lövöldöztek a Corriere della Sera szerkesztőségét. A katonaság közbelépett. Génuában letartóztattak ötven ismert szabakörművesek.

Róma, november 6. Valamennyi városban lelkes tüntetések voltak és hálaadó istentiszteleteket tartottak Mussolini megmeneküléséért.

Balkán-paktum Locarnó mintájára

Athén, november 6. A görög külügyminiszter kijelentette a francia angol követnek, hogy kormánya hajlandó folytatni a Chamberlain által felvetett balkáni paktum

kezdeményezését. A Reuter-iroda jelenti: Nagybritannia helyesnek tartaná, ha a balkáni paktumot locarnói mintára szerkesztik.

A franciák szíriai helyzete tarthatatlan

Páris, november 6. Jouvenel szenátor, a Matin főszerkesztője elfogadta kinevezését Szíria főbiztosává. A londoni lapok szerint a franciák szíriai helyzete tarthatatlan.

Damaszkuszban a lakosság tömegesen menekül. Damaszkusz bombázása a pán-islam mozgalmat váltotta ki, amely könnyen véget vethet a francia uralomnak Szíriában.

* Eljegyzés. Steiner Lili Köröskis-jenő és Lusztig József Tinód jegyesek.

* Frunze utóda Woroschitoff. Moszkvából jelentik: Az elhunyt Frunze hadügyi népbiztos helyére Woroschitoffot nevezte ki a szovjetkormány. Woroschitoff a moszkvai helyőrség parancsnoka volt.

* A Rose-kvartett hangversenye. Olyan művészi szenzációja lesz a jövő héten Nagyváradnak, aminő még a legnagyobb világvárosok pódiumán is különleges nagy művészi élmény szokott lenni. A világ legtekélyesebb kamarazenészei, a Rose-kvartett művészei fognak egy napra Nagyváradra jönni s egyetlenség hangverseny keretében ragyogtatni fogják méltán bántult játékukat. A Rose-kvartett hangversenye a Heyman-színházban lesz e hó 13-án, pénteken este 10 órakor. Jegyek ár: páholy 600 lei, első sorok 120 lei, támlások 80 lei, 60, 50, 30, 20 leiért árusítja a Hegedűs Hirlapiroda.

* Esküvő. Sipos Ibolyka és Bobovszky János okl. gyógyszerész ma délután 5 órakor tartják esküvőjüket a Barátok-templomban. (Minden külön értesítés helyett).

Kepes Irénke, Kepes Elek előnyösen ismer orvosi kötszerész leánya f. hó 8-án, vasárnap délután 1 órakor tartja esküvőjét Harányi Imre úrral a N. Jorga (Zöldia) utca 9. sz. alatti lakásukon, melyre jóbarátait és ismerőseiket ezután is meghívják.

* Vasárnap délután két előadás lesz a színházban.

* A Biharmegyei Vadásztársaság értesíti tagjait, hogy második társas vadászata f. évi november hó 8-án tartja Kovács községben. Társas-autó indul vasárnap reggel pontban 8 órakor a Dácia-kávéház elől (Piata Unirii). Találkozás pont 9 órakor Kovács községnek Szalárd felől oldalán. Autót igénylők jelentkezzenek szombaton déli 11 óráig a pénztárnoknál. Elnökség.

* Schiller—Mendelssohn halhatatlan művei közül való az a hatalmas dalmű, amelyet a váradai Gutenberg Dalkör most tanul Laszczik karnagy vezetésével. Hosszu heteket vesz igénybe ez a nagyszabású, művészi és irodalmi értéket reprezentáló körös betanulása. A november hó 22-én rendező a dalkör legközelebbi matinéját és csupa kiváló, értékes előadásra kerül a műsort, amelynek keretében előadásra kerül a fent említett műdalremek is zenekísérettel. A dalkör minden tagja, akik a legnagyobb lelkesedéssel és sok hozzáértéssel dolgoznak a siker érdekében, mindent elkövetnek, hogy nívó tekintetben még jobbat és szebbet produkáljanak. A műsor valamennyi száma mind elsőrangú művészi produkum lesz. Egy kis elmés bohózat, szavalt, kvartett, szóló ének és egyéb élvezetes és szórakoztató számok szerepelnek a gondosan előkészített műsoron, amelyet részletesen is fogunk ismertetni. A matiné a Kath. Körben lesz megtartva és a belépés díjtalan lesz.

* Igazi műélvezetben lesz része, ha megnézi az egy részes és 11 felvonásos „Romola” filmet a Heyman-színházban.

* K. Baranyay Jolán f. hó 23-án tartja egyetlen nagyszabású hangversenyét, Mandel Ilonka zongoraművész és dr. Kálmán György flótaművész közreműködésével. Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában.

* Vasárnap délután két előadás lesz a színházban.

* Maheboob és Musherah khánok indus mesteréneknek egyetlen szenzációs ária és dalestélye november 26-án. Másorán indus és perzsadalkok és áriák. Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában.

Szörmeárúk

nagy választékban, feltűnő olcsó árban. -- Alakításokat **nyári árban** **váltatok.** -- Kívánatra házhoz is megyek.

Rubin szücs

szörmeüzlete, Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 5. sz.

* **Antalfy Margit** ez uton értesíti a „Waldman-colon” tagjait, hogy a tanóra nem vasárnap, hanem szombaton 6 órakor van, a zártkörű „Diák-colon” 10-én 7 órakor és felnőttek részére 14-én új táncanfolyam kezdődik. Iratkozni (Sas-passagé) egész nap lehet.

* **Schwimmer készíti a legjobb tortakülönlegességeket.**

* **Orvosi hír.** Dr. Jeremiás Aranka hazaérkezve, hosszú bécsi és párisi tanulmány után orvosi kozmetikai rendelőjét Str. Regele Ferdinand 24. alatt (a pénzügyigazgatósággal szemben levő új Plébánia-palotában) megnyitotta.

Dr. Fried József szemorvos újjááll hazaérkezett és rendelését Pávele-utca 17. sz. alatt újra megkezdte. Rendel. d. e. 11–12-ig, d. u. 3–5-ig.

* **Batkolás, bórdomborítás és más iparművészeti munkálatokhoz értő munkatársat keresek;** azonkívül három-négy olyan növendék jelentkezését kérem, kiknek munkaságára kellő kiképzésük után is számíthatok. Részletes felvilágosításokat délután 3–5 óra között műtermemben: Mihai Viteazul-tér 11–a. III. emelet (Ullmann-palota). P o z s o n y i Jenő festőművész.

* **Vasárnap délután két előadás lesz a színházban.**

* **Szenzációs műsorú matiné rendez a Tőrekvés vasárnap délelőtt 11 órakor a Dorian-filmszínházban.** A belépő-díj nélkül rendezendő matiné célja, hogy a sportoló ifjúság kulturális művelődésben is részesüljön. A nagyszerű műsor keretében a kiváló, elismert Gutenberg Dalkör is fellép, gyönyörű mű- és népdalokat ad elő Laszczyk tanár vezetésével és imponáló színi tánc, ének, zene, magán- és párosjelenetek, kuplék, végül két egyfelvonásos bohózat egészíti ki a kitűnő műsort.

* **Az állatok és járművek osztályozása.** Tudomására hozzuk Nagyvárad lakosságának, hogy az igazon állatok, járművek, szerszámok és kerékpárok osztályozásával járó munkálatok f. évi október hó 20–31-ig a rekvirálási törvény intézkedése és az elűtlen lévő rendelesek értelmében végrehajtottak. 2. Azon óhajból indítva, hogy senki ne essen abba a hibába, hogy a fentjelzett tárgyakat az osztályozó bizottságnak be nem mutassa, még egy utolsó határidő kitűzése határozottatik el f. évi november hó 5., 6., 7. napjaira. 3. Kötelesek az összes lőartó gazdák, akik igazon állataikat az ezek által vonatott járműveiket, kerékpárjaikat, nyergeiket, járműalkatrészeit és bivalyaikat eddig még nem mutatták be, hogy az alábbi sorrendben jelentkezzenek. Az I. sz. bizottság előtt, Str. General Holban jelentkezni fognak a fenti napokon Olasz városrészt és a hegyközségbelieket. A II. sz. bizottság előtt (Piata Targului de Cai-Lővásártér) a Velence, Váralja, Csillagváros, Újváros és Kilyáros városrészbeli lakosok. 4. Ugyancsak ezeken a napokon van helye a sima és szeges dróthuzalok bejelentésének. 5. Büntető intézkedések. A rekvirálási törvény 12–22, és az erre vonatkozó utasítás 77., 130., 133. és 232. szakaszai értelmében ezen utolsó határidő leteltével a kihágást elkövetők ellen bírói eljárás fog indítani és pénzbírsággal, valamint elzárással fognak sújtani. Oradea, la 2 Noemvrie 1925. Comand. Cerc. Rec. Lt. Colonel Munteanu ss. Seful Bir. Rechiz. Major Iliescu ss.

* **Lopás az árvaházban.** A Carmen Sylvateri árvaházban a rendőrség nagyszabású lopásnak jött nyomára. A vizsgálatot a legszélesebb körben kezdték meg és a nyomozás érdekében ezideig még nem adott ki semmi adatot a rendőrség.

* **Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi Réthy-féle pemeterfűcukor.** Mindenütt kapható.

* **Legszebb és legfinomabb kivitelben női és férfi bőrkabátok megrendelhetők.** „Chic” bőrruhaszalon Bul. Reg. Rerd. 20. Ezelőtt Calea Victoria 1.

* **Ha elutazik külföldre, vizumot 24 óra alatt kap a Hegedüs Hirlapirodában.**

* **Niúcsen pária a Schwimmer testüemenyének.**

* **Történelmet, művészetet, megtörtént eseményt lát nagyszerű színjátékban a Heyman-szinkörben a „Romola” előadásai alatt.**

* **Letartóztattak egy tolvaj cselédet.** A rendőrség letartóztatta Bredac Terézt, aki Cséken a munkadójától több ruhaneműt lopott. A nyomozás folyik.

* **Az „Ijúság” második száma érdekes és nívós tartalommal megjelent.** A gazdagon illusztrált szépirodalmi folyóirat dr. Boros György unitárius püspökhelyettes, dr. Imrei Károly orvos, Csűrös Emilia, Somlyó Ella Gizella, Récsi Ede tanár, B. Adorján Jenő és Vértess Imre szerkesztők írásait, Horváth Akos, Jon Minulescu és Isaac Emil költeményeit tartalmazza. A román költők verseit Keresztury Sándor fordította magyarra.

* **Adakozás.** A nagyváradi izr. hitközség fiúárvaháza részére özv. Helly Józsefné néhai férje halálának évfordulója alkalmából 40 leit, özv. Roth Jánosné néh. Breider Arminné elhunytá alkalmából 100 leit adakoztak. Továbbá természetbeni adományt küldtek: Belényesi malom, Friedmann Hermanné, Beck Henrik B.-Vajda, dr. Bródy Sándor, Grünstein Béla, Rein Marcell. Ezen adományokért hálás köszönetet mond a jótékony intézmények vezetősége.

Faragó Zoltán és neje Breider Arminné elhunytá alkalmával koszorúmegváltás címén 200 leit a leányárvaház részére adományozott.

Faragó Zoltán és neje Breider Arminné elhunytá alkalmával koszorúmegváltás címén 100 leit adományozott a Népkonyha részére.

* **Ma, mikor minden drágább lesz, a „Die Dame” olcsóbb lett a Hegedüs Hirlapirodában.**

* **A november 13-iki vonósnégyes műsora:** 1. Grieg G.-moll. op. 27. 2. Tschajkovsky D.-dur op. 11. 3. Reger Es.-dur op. 109. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában váltakozó.

• TÖZSDE •

Zürich, november 6. Nyitás: Berlin 123'55, Newyork 519, London 1515 fél, Páris 2027 fél, Prága 1537 fél, Bpest 72'70, Bécs 73'17 fél.

Bukarest, november 6. Zárlat. Devizák: Páris 848, London 1032, Newyork 212 fél, Róma 840, Zürich 41, Bécs 30, Prága 630.

Valuták: Font 1025, frank 870, svájci 40, lira 848, dinár 368, dollár 211 fél, osztrák 29, magyar 28 fél, szokol 615.

Zürich, november 6. Zárlat: Berlin 123'60, Amsterdam 208'80, Newyork 519, London 2515 háromn., Páris 2060, Milanó 2040, Prága 1537 fél, Bpest 72'70, Belgrád 920, Bukarest 247 fél, Varsó 86, Bécs 73'20.

A külföldi vasúti jegyeket mindenkinél szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Halálkocsitársaság nagyváradi fiókja, (Hegedüs Hirlapiroda).

**Angol festő vászon.
olaj festék tubusban.
festőszerek, vizelési
gomb és tubusokban.
ecsetek mindenféle
nagyágban kapható**

Telefon: 62

SONNENTELD
papírárúházban
Piata Reg. Rerd. 20
(emeter-tér)

* **Vántarifa legújabb kapható a Hegedüs Hirlapirodában.** Ara 80 lei.

NYILTTÉR

Értesitem a t. közönséget, hogy a műhelyemet Str. Mărăști (Lázár Vilmos szám alól Str. Cogălniceanu (Várady Zsigmond utca) 13. szám alá helyeztem át.

Bittenbinder

Értesitem mélyen tisztelt helybeli és vidéki megrendelőimet, hogy

ékszer üzemet

Cosbuc (Szalárdi)-u. 9. sz.

Strada Nicolae Jorga

Zöldia-u.) 6. szám alól

ékszer-üzletem

helyeztem át.

Raktáron tartok nagybani árusításra kapható gyűrűket minden tiszta, római- és karkötőket, pécs-gyűrűket, különlegesen szép és szép lánc fűzőket.

Vállalok mindenféle ékszer készítését és javítást.

URÁN
Zöldia-kapu mellett.

• SZÍNHÁZ •

HETI MŰSOR:

Szombat délután: **Piros ruhás hölgy,** újdonság, olcsó helyárakkal. Sorozatszám Szombat este: **Román előadás.**

Vasárnap délután: **Postás fiú és a operett,** mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám Vasárnap este: **Dolly,** operett, 8-szor. Sorozatszám 41.

Hétfo este: **Dolly,** operett, újdonság, Sorozatszám 42.

Kedd este: **Dolly,** operett, újdonság, Sorozatszám 43.

Szerda délután: **Dolly,** operett, 11-szer. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám Szerda este: **Román előadás.**

A hét összes előadásaira a jegyeket vasárnap reggeltől kezdve árusítani a színház.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— **Pálfiy-Gulácsy Irén** pályázott „Valuta” című parasztdrámájáért, mely magyar falu háború utáni életét és gondjait vizsgálja a színpadra, foglalkozik most az egész színház személyzetével, erdélyi drámairodalommal és legkitűnőbb művészeivel. A jövő hét szerdáján kerül bemutatásra. Az ország határain túl is elismert ívelő pályájának egyik igen jelentős váradai állomása lesz ez a bemutatás, mely a közönség fokozott érdeklődésével várt pompás darab premierjét. A „Valuta” repeat Grófné Polgár Mariska, Benes Petróczy Aliz, T. Pogány Janka, Simó Tóth Elek, Lengyel, Darvas, Stoll, Mar Bereng játszó, ami a legbiztosabb címe annak, hogy a „Valuta” a legjobb társulat kerül színre nálunk és igen sikert fog aratni.

— **Hat táblás házat jelentett a Dol** előadása és a jelekkel itélve továbbra is állt nézőtér előtt fog lemmeni ennek a operettnek minden következő előadása is. A legnagyobb reklámja — a közönség, mely este teljesen átadja magát a rendkívül nagy operett vídamságának és lelkes óvációt szeszíti Bellák Aranka elragadóan bájos alakját. Simonyi Evi úde frissességét, Tompa nag Bocikáját, Páger kitűnő táncoskomikus figuráját Mihály karakterisztikus exkláráját, valam

Juci, Madas és Darvas pompás epizód. A darabban előforduló táncok csak fokozzák a nagyszerű hangulatot. Szemnek, fülnék, ami csak egy jó színházban egy jó társulattól elképzelhető minden nyújt a Dolly, az idei szezon nagy gye. A legközelebbi Dolly-előadások vasárnap és kedden délután lesznek.

Nagy előkészületek a „Csodaszarvas”-ra. A „Csodaszarvas” a férfiaknak azt a típusát szimulálja, amely dicsekedni szeret asszonynak a legéke, azonban minden ferde tekintet és a többi ok is a legékezebb féltékenységet élt benne. Szeretné, ha pompás és ragyogó asszonyt mindenki csodálja, sőt képes arra is, hogy megosztózkodjék rajta másokért az önző büszkeséget teljesen kielégítendő. A csodából hozott ösztönös érzést, a féltékenységet nem tudja legyűrni, sőt fokozottabb erővel ki belőle. A Csodaszarvas az egész világhírű feltűnést kellett vakmerőségével és a legékezebbi dráma-újonsága csak felhívja a figyelmet, hogy a Csodaszarvas előadás 18 éven aluliakat a személyzet nem fogja a színpadra beereszteni. A szenzációs drámát Len Lenn és rendezői, a főszerepeket pedig L. Hollós, Benes Ilona, Simon Ica, Simon Sári, Darvas, el. Stoll, Sós és Bereng játsszák. A Csodaszarvas előadásai előtt a szerző intencióit Fekete, az országos nevé költő és erőteljes író konferansban ismerteti. Premier hétfőn este.

műsor a Heyman-színházban:

Vasárnap: „Romola” 11 felvonásos film részben, főszereplők: Lilan Gish és Dorothy Gish.

Hétfőn: Ugyanaz.

Kedd: Ugyanaz.

Szerda: Ugyanaz.

Helyárak: 30, 20, 18, 15 és 10 lei.

„Romola”. A Heyman-színházban kezdetre vasárnapról kezdve ez a minidő legcsodásabb 11 felvonásos filmje, szerepben Lilan Gish és Dorothy Gish. A „Romola” vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor kerül színpadra, míg hétfőn, kedden és szerdán 5, 7 és 9 órakor kezdődnek az előadások. A helyárakat az igazgatóság annyira sékelte, hogy mindenkinek módjában áll Romolát, a nagyszerű filmet megnézni.

MOZI

Már csak két napig látható a Dorian-színházban a „Tizparancsolat” című momentális film második, befejező része. A második részt már látták, a legnagyobb elragadtatás hangján beszélnek róla, nyíra megkapó, izgalmas és drámai ez a rész. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek. Olcsó helyárak!

Maciste legjobb filmje: „Maciste erikában” izgalmas kalandor-film látható szombaton a Passage-mozgósínházban. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek. Olcsó helyárak!

Mindig a romantika fogta meg legjobban az embereket. Ezért van osztatlan sikere az Apolló legújabb 7 felvonásos drámájának: „A bitó menyasszonya”. Az 1630-as évek kedves milőjében játszódik ez a megható szerelmi történet, melynek monumentális háttérét a svéd-német oru, Augsburg bevétele festi meg nagy hísséggel. A főszerepeket Grete Reinhold és Leopold v. Ledebour játsszák. „A bitó menyasszonya” szombat és vasárnap után 3 órakor mérsékelt helyárak mellett kerül vetítésre. Hétfőn szenzációs bemutatás: „Elhagyott asszonyok”, vagy „A hátságtörés küszöbén”, nagy társadalmi

A betörők klubja

Írta: HENRY A. HERRING.

II. kötet.

— És hogy van a kedves nővére?
— Köszönöm, — mondta a leány, — kedves nővérem bizonyára jól érezné magát, ha volna nővérem. De kérem — ne törje a fejét regények kigondolásán. En ma reggel a Bourgoyne-Lodge-ban láttam magát és azt is tudom, hogy mit akar!

— Az ördögbe, — kiáltotta Pitt kissé elszápadva. — Nem mondaná meg nekem is, hogy mit akartam?

— Azt hiszem olyasmit, ami nem az öné, — mondta a leány és sötét szemével merően nézett.

— Igazán? És honnan tudja ezt?

A leány vállát vonogatta.

— Cela n'importe, — válaszolta. — Kérem menjünk tovább, hogy feltűnő ne legyen. Igen, én tudom, hogy mi kell önnek s azt hiszem, segítségére lehetek.

— Ajánlata valóban rendkívül megható, — mondta Maxwell-Pitt tovább lépkedve, — és hálám, ha akarja, közjegyzőileg is biztosíthatom. Ezekben a dolgokban nincs nagy gyakorlatom.

— De csak követett már el valaha ilyen dolgot?

— Kegyed bámulatosan jól van értesülve — válaszolt a férfi. — Nem mondaná meg, honnan tudja mindezt?

— Ne vesztegessük ezzel az időt, — mondta a leány türelmetlenül. — En Adèle vagyok, Richards kisasszony komornája. Ő most a városba ment bátyjával, a kapitánnyal. Nem szabad bennünket együtt látni. Mikor szándékozik azt — azt — Tétovázott.

— Nevezük talán gombakeresésnek, — ajánlotta Pitt.

— Gombakeresésnek? — ismételte csodálkozó tekintettel. Azlén elmosolyodott. — Ah, értem. No igen, hát mikor szándékozik gombát szedni?

— Amint tudom, hogy maga hol van és hol találhatom meg. Hogy igazán segíteni akar, akkor persze a dolog sokkal egyszerűbbé válik számomra.

— Ma éjjel?

— Mademoiselle, ön gondolatolvasó. Ön túlhaladja kívánságaimat is. Tehát ma éjjel, biztosan.

— Akkor gondoskodni fogok róla, hogy az egyik ablak ne legyen bezárva. Mon Dieu! Tehát ma este 9 órakor itt találkozunk. — E szavakkal gyorsan megfordult és eltűnt egy boltban.

Maxwell-Pitt körülnézett és Richards kapitányt látta maga előtt, hűgával együtt. Mivel nagyon el voltak beszélgetésükbe mélyedve, úgy látszik, nem vették észre a komornát és őt s a kapitány csak egy futó pillantást vetett rá elmenőben.

— Furcsa, furcsissimó! — monologizált Maxwell-Pitt, amint hoteljébe visszatért. — Honnan a csudából tudhatta meg, hogy a Viktória-keresztet keresem s ami még csudálatosabb, honnan tudja, hogy belépési díjamat már egy betöréssel megfizettem? Ki árulhatta el neki mindezt? Azt sem tudom, hogy közülünk ki igyekezne ilyen nagyon segítségemre lenni. . . hah! Vajon közülünk való-e a titkos informátor? Nem szabad Marwelt, a detektívet elfelejtenem. Ez a fráter már két betörésünknel aszisztált és rajtunk van a szeme. Talán talált valami utat-módot, hogy feladatainkról már előre értesüljön. Ez a módfelett gyanúsán előzőkeny Adèle talán egy női detektív. Talán segítségemre lesz a házba való behatolásnál, megmutatja azt is, hol a Viktória-kereszt s mikor már zsebre dugtam, megjelenik a színen Mr. Marvel. Ez esetben Richards és testvére is benne vannak a komplotban s ez a véletlen találkozás és Adèle ijedelme kicsinált dolog, hogy engem félrevezessenek. Úgy látszik, kedves barátom Maxwell-Pitt, hogy nagyon kell vigyáznom, ha nem akarsz csapdába jutni az éjszaka.

A megbeszéléshez híven 9 órakor megjelent a sarkon. A komorna elkésett, a toronyóra már negyed 10-et ütött, mikor kimelegedve, lélekzet nélkül megjelent.

— Nem tudtam elszabadulni, — mentegetőzött. — Miss Richardsnak kellett felolvasnom vacsora után s még hozzá Walter Scott-ot! S közben, mintha találó színen ütem volna, hogy elmulasztom a találkozást önrel Mr. — — — — — Hogy is hívják önt?

— Jones, — mondta Maxwell-Pitt — ez igen álmatag és romantikus név és rendkívül illik egy gombaszédőre. Egyébként sajnálom, hogy izzó színen ült. Remélem nem égette meg magát.

— Jones! Ne legyen szemtelen. Tehát ma éjjel akar keresni, Jones?

— Nagyon szeretném.

— Nyitva hagyjam önnek az ablakot?

— Ha oly szíves akar lenni.

— És mit ad nekem ezért?

— Pardon, hogy érti ezt?

— Hogy mit kapok segítségemért? Milyen haszonrészesedést?

— Haszonrészesedést? E szó túl nagyszerűen cseng a kicsiny gombához képest, melyet szedni akarunk, ha azonban valami kis emléket gondol e mai napról, hát csak nyilatkozunk. Talán egy karperec?

— Karperec? Comment! Ostobaság! Az én segítségemmel Monsieur a gomba nem lesz olyan kicsiny, point du tout. A magam részére ötven font sterlinget követelek.

Marwelt-Pitt értelmetlenül bámult rá.

— Nos? — kiáltott a leány ingerülten.

Mais — maga igazán buta, sokkal butább még az átlagos angolnál is. Miss Richardsnak gyönyörű gyöngyei és magnific briliánsai vannak. Ezt mind odaadhatom magának. Ebből nem lesz egy újabb Wedderburn-kudarc.

(Folyt. köv.)

Mit mutat a tükrök

Meg van-e elégedve bőrének állapotával vagy kinézése aggodalmat okoz? Bőrüknek visszaadják természetes szépségét, ha egy tiszta szappanhasználtnak, mint a Cadum-szappan. Bő habja mélyen be fog hatolni pórusaiba és minden bőrmaradéktól, amelyek naponta összegyűlnek, kitisztítja. 4

Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerárakban. Nagyban a „Standard” drogériában București.

Cadum szappan

**Apróhirdetés egy
szó ára 4 Lei. vas-
tag befűvel 8 Lei.
legkisebb hirdetés
10 szolg 40 Lei.**

Levelezés

Oly hölgyek, kik súlyt helyeznek arra, hogy arcuk lökéletesen szép, tiszta, folt nélküli legyen, használják a csodás hatású „**Agis**” krémét. Kapható mindenütt. Megyei főraktár: APOLLO drogueria.

LAKÁS

Lakótársat keres intelligens fiatalember. Cim Cuza Voda (Szacsavay-utca 68. az üzletben) 5104

Központban uriháznaibutorozott szoba ellátással vagy a anélkül kiadó. Cim a kiadóban. 5128

2000 lelt fizetnek butorozott két ágys szobáért lehetőleg fürdőszobával. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 5127

Két nagyszobás egyszerű lakás átadó. Jelige „Központoz közel” kiadóba.

ELLATÁS

Kiűnő házikoszt házhoz hordva és ott elfogyasztható kapható Parcul Traian 1. (Széchenyi-tér) földszint 1. a kapu bejáratától balra. 5126

Alkalmazás

Felügyelő, raktárnok, inkasszáns vagy más bizalmi állást keres teljesen megbízható románul és németül is beszélő középkorú családossal izr. férfi. (Esetleg utazói állást is elfogad Transilvániában és a Regátban jártas). Szíves megkeresést. Teljesen megbízható” jellegre a Hegedüs Hirlapirodába kér. 4045H

Fix fizetéssel lehetőleg románul beszélő 13—14 éves fiúk felvételnek újságíró-sításra. Jelenkezhetni a Hegedüs Hirlapirodában. 5124

**Kérje mindenütt a
HORNIMAN**

híres angol teát. — Főlerakat és képviselő:
Societate Anonyma
Ono și Alirec Herzog
București, Pasagiul Comedia No. 2.

**Kedvező
részteljesítésre
is vállalkunk elsőrendű
télkabátok
kosztümök
divatos francia ruhák
készítését.**

Szolid árak, pontos kiszolgálás. — Telefon 1000.
Fülöp Dániel és nővére
Strada Dimitrie Cantemir
(volt Beöthy Odón-u.) 30.

Ugyes szobaleány és jól főző mindenek szakácsné felvételnek. Strada Cosbuc (Szalárdi-u.) 7-370. 5123

Adás-Vételei

2 négyszobás ház kerttel a Str. Brațianu (Szaniszló-utca) 51. sz. eladó, az egyik 4 szobás lakás átadható. Bővebbet dr Imrik Gusztáv ügyvédnél. (Közvetítők kizárva).

Árverés

Hétlőn, f. évi november hó 9-én déli 10 órakor törvényszéki palota árverési szobájában (földszint balra) árverés alá kerül 200.000 lei kikiáltási áron a Berkovits-utca 25-a szám alatti 2 szoba és mellékhelyiségekből álló modern ház.

**BOUQUET
D'ORIGAN
CH. DUPRE**

EAU DE COLOGNE
SAPUN
PUDRA
CREMA

FERITIVA DE IMITATIUNI

Megnyílt Megnyílt

Csillag és Fein

különlegességi cipőáruház
különleges „FAVORIT” márkájú cipőt árusítunk
Piata Unirii (Kisplac-tér) 7
Dim. Cantemir (Beöthy Odón-utca) eleje

Ha pénzt akar megtakarítani, mielőtt cipőt beszerzi, tekintse meg dusan felszerelt raktárunkat, ahol a legfinomabb kézimunkájú és külföldi különlegességi cipők ugyszintén részlete is kaphatók. Hivatalnokok, diákok 20 százalék engedménybe részesülnek.

ESŐERNYŐ legolcsóbb a készítőnél
**Rosenberg
Testvérek**

Iorga (Zöldfa-ut) 8. - Behuzás, javítás gyorsan készül.

Ridikülök
gyártását megkezdettük és azokat eredeti
**gyári árban
árusítjuk.**
Nagyvárad Bőrdandáru
és táskagyár
Str. Cuza Voda (Szacsavay-u) 18

H. G. Wells: Világok harca . . . 120 lei

Szörmeárúk

nagy választékban, feltűnő olcsó árban. — Alakításokat **nyári árban váltakoznak**. — Kívánatra házhoz is megyek.

Rubin szűcs

szörmeüzlete, Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 5. sz.

Eladó Alexandri (Teleki-utca) 5 szobás fürdőszobás lakás, több 3, 2 és 1 szobások, butorozott szobák konyhával. Weisz Gizi, Str. Matei Besarab (Nyomda-utca) 4. 5102

Ritka alkalmi vétel: 18 hold szálló 900.000 Lei. — Cim a kiadóban. 5122

Egy jó forgalmu lakatosműhely vidéken eladó. Karasszon József Bihar, Földvár-u. 10. 5025

Haszniált női feketé egy zsakett öltöny ruhák olcsón eladó Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz.

Eladó ház üzlettel, konyhával, rögtön 220.000 lei. — Telefon 9—12-ig, 3—6-ig, T. nescu (Körös-u.) 2

Veszünk butor
szőnyegek
teljes lak- és irdődezeseket, Wertheisszát, zongorát, celloporcellánokat, régrstb. — Meghívásnygynk.

Frenkel
butor, szőnyeg és kereskedő, Stradal Mosoiu, (volt Mihály-utca) 10.

Román-Magyar-Román
Ghetie szótár

**a Hegedüs
lapiroda**

Butor
gyári áron kaph legfinomabbtól, olcsóbbig
Steiner butorgyár
Avr. Iancu (Körös-volt Faragó bör

Könnyen szer
magának gyönyörtel szőnyegeket Schulhof Emilnéhez hozzá elsőrangú di anyagot, mint szállított árban. tanítás. Ugyanott rendelhető és kar a legelőkeltebb nyegek és gob előnyös feltételek

Cim:
Orien
Szövőművészeti Str. Episc. Ciorog

VESZE
aranyat, ezüstöt, követ magas árt
JAVITO
mindenféle ékszerkat a legolcsóbb

URAN
Zöldfa-kapu mell

Reméle
tudja már, hogy Pannoniában vizumozta **DEUTSC**
a futár
Útleveleket elint

Megnyílt az első nagyvárad ארטיה כשר **cukrászda!** Mindennemű cukrász sütemény, legszébb alkalmi díszítések, teásütemény, keksz, bonbonok, valamint legfinomabb **reggeli és uzsonna** kávé legutányosabban, ahonensék kedvezményben. Adlernél, Str. Gen. Mosoiu (Kert-utca) 2. sz. alatt

Gyümölcsfákat,
gyümölcsfaanyagokat, díszfákat, díszcserjéket, rózsákat, eperpalántákat, spárgagyökereket, szőlőültványokat, alanyvesszőket stb. szállítanak a legjobb minőségben
Ambrosi Fischer és Társai
Faiskolák és szőlőültványtelepek R. T.
AIUD-NAGYENYED. Arjegyék kívánatra ingyen.

FORDSON TRAKTOR amerikai kettős ekével
FORD teher-
FORD luxus autó
engedélyezett képviselője:
Andriska és Rosenbaum
Calvin-utca 15. Telefon 209
Összes alkatrészek raktáron. — Legelőnyösebb feltételek mellett.

Üdülőknek
ősi utószezonra legjobban ajánlható az
Eléna pensió
Abbáziában
Lakás, bőséges étkezés napi 25 lira. Felvilágosítást utazásra, vízumokra vonatkozólag ad a
Hegedüs Hirlapiroda
Oradea-Mare.

Minden nagyságu és beosztásu
Üzleti könyvet
a legolcsóbban
Sonnenfeld
papíráruházában kaphat. :: Telefon 62.

Nyomatott Sonnenfeld Adoli R.-T. körforgógépén.